

เทศน์เช้า วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม เราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมีศีลมีธรรม สัตว์มันใช้สัญชาตญาณของมัน สัญชาตญาณของมัน มันเป็นเครื่องจัน คำว่า “เป็นเครื่องจัน” เป็นอบายภูมิเิง

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา เวลาพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ถ้าเป็นอุบาสก อุบาสิกา อุบาสกต้องมีศีล ๘ อุบาสิกาต้องมีศีล ๘ มหาอุบาสิกาคือนางวิสาขา

เราเป็นชาวพุทธๆ เิง ถ้าเราเป็นชาวพุทธ เราจะเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนา เราต้องมีศีล คำว่า “มีศีลของเรา” ศีลของเราคือการจำกัด เห็นใหม่ มันมีรั้วกัน ถ้ารั้วกันขึ้นมาแล้ว เราจำกัดพวกขโมยโจรจากภายนอกเข้ามาในบ้านของเรา แต่เวลาเราจะถือศีลๆ เราวิตกกังวลกันว่าเราทำสิ่งใดไม่ได้เลยนะ

การที่เรามีรั้วกันไว้ รั้วกันไว้พวกพิชพวกภัย พวกสิ่งเลวร้ายไม่ให้เข้ามาในบ้านของเรา แต่ถ้าเวลาเราถือศีลๆ ขึ้นมา มันก็เลยล้อมรั้วจนปิดหน้าบ้านหมดเลย เวลาจะเข้าจะออก เข้าออกลำบากไปหมดเลย เข้าออกลำบากไปหมด เข้าออกไม่ได้ เห็นใหม่

ศีลเขาเอาไว้ป้องกันความชั่วร้าย ป้องกันความทุกข์ความยาก เขาไม่ได้ป้องกันความสุขหรือความสุขมันสุขในบ้านของเรา ในบ้านอบอุ่น เรากลับบ้านกลับเรือนของเรา ถ้าบ้านที่อบอุ่นใครๆ ก็อยากกลับบ้านของเรา

ในบ้านของเรามีแต่พิชร้าย มีแต่สัตว์ร้าย มีแต่ความโลภ ความโกรธ ความหลงในบ้าน มีแต่ความขัดแย้งในบ้านของเรา ในบ้านของเรา ใครก็ไม่อยากเข้าบ้านของเราหรือ ทำงานเสร็จแล้วก็ไม่อยากกลับบ้านเลย เร่ร้อนไปทั่ว ไม่อยากกลับบ้าน

สิ่งนี้ถ้าเราจะกลับบ้านเรานะ เรามีศีลมีธรรมของเรา ถ้าศีลธรรมมันกั้นความชั่วร้ายไม่ให้เข้ามาในหัวใจของเรา ไม่ให้เข้ามาในบ้านของเรา บ้านของเรา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มนุษย์มีกายกับใจๆ ร่างกายนี้ เราต้องหาอยู่หากินเพื่อร่างกายนี้ แต่จิตใจของเราต้องการศีลต้องการธรรม ต้องการศีลต้องการธรรมเพื่อความ สุขความสงบในหัวใจของเรา

แต่คนเกิดมามีอำนาจวาสนานะ คำว่า “มีอำนาจวาสนา” จริตนิสัยของคน แต่ถ้าเป็นคนดีๆ คนดีคิดแต่เรื่องดีๆ ไม่ทำเรื่องเลวทราม แต่คนชั่วร้าย คนชั่วร้ายก็คิดแต่เรื่องชั่วร้าย คิดแต่เอา รัดเอาเปรียบของเขา แต่ถ้ามีศีล มีศีลมากันตรงนี้ไง มากางมากัน มาพัฒนาตัวของเราไป พัฒนา ตัวของเราเพราะเหตุใด

การเกิดเป็นมนุษย์นี้แสนยาก แต่คนเกิดมาๆ เกิดมาแล้วไม่ยอมอยู่ เกิดมาแล้วมีแต่ความทุกข์ความยากทั้งนั้นนะ เขาเกิดมาให้สร้างคุณงามความดี เห็นไหม เวลาคนเกิดมาว่ามีกรรมๆ กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กันนะ แต่คนที่มีกรรม กรรมดี กรรมชั่ว คนที่ทำเวรทำกรรมไว้ ทำสิ่งใดแล้วขาดตกบกพร่องไป เราก็มาสร้างบุญกุศล สร้างของเรา จะทุกข์ดีมีเงินขนาดไหน เราก็มีชีวิตเหมือนกัน จะยากดีมีเงิน เราก็มีร่างกาย มีจิตใจเหมือนกัน

แต่มีร่างกายและจิตใจเหมือนกัน เวลาคนที่ยิ่งใหญ่ หลวงตามหาบัวเป็นคนจนที่ยิ่งใหญ่ คนจนที่ยิ่งใหญ่มีบริวาร ๘ เท่านั้น แต่สามารถกู้ชาติได้ ช่วยชาติได้ ช่วยประชาชนที่มีความทุกข์ ความยากในหัวใจที่มีความวิตกกังวล ที่ว่าอนาคตมันจะมีดมน ให้เขามีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา นั่นนะ คนจนผู้ยิ่งใหญ่ คนรวยที่ไม่ช่วยเหลือใครเลย คนที่มั่งมีศรีสุขแล้วไม่เห็นหัวของคนเลย คนอย่างนั้นก็ไม่เป็นประโยชน์กับใครทั้งสิ้น เห็นไหม

ถ้ามันจะเป็นคุณงามความดี ความดีในหัวใจนี้ไง ถ้าหัวใจนี้มันมาจากไหนล่ะ มันมาจากการฝึกหัดของเรานี้ไง มาจากการเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา คนเราไม่ใช่ดีเพราะการเกิด คนเราจะดีเพราะการกระทำนะ

เกิด เกิดเหมือนกัน เกิดจากท้องพ่อแม่เหมือนกัน แต่เกิดมาแล้วทำคุณงามความดี มากน้อยแค่ไหน จะทำความสงบร่มเย็นในบ้านเรือนเราแค่ไหน เราทำสิ่งใดเพื่อชาติเพื่อตระกูลของเรา เพื่อชาติเพื่อตระกูลของเรา เพื่อสังคมของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา ประโยชน์นั้นสร้างคุณงามความดี พระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์เขาทำกันอย่างนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาจากไหน เกิดจากบุญกุศลการทำคุณงามความดีมา
ทั้งนั้น การทำคุณงามความดี ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ความดีเป็นเครื่องดำเนิน ความ
ดีเป็นช่องทางที่พัฒนาเรา การพัฒนาหัวใจของเราให้มันเกิดประโยชน์ขึ้นมาละ มันมีแต่ความดี
เท่านั้นที่ทำให้เราพัฒนาดีขึ้น

ความชั่วร้ายไม่ทำให้เราพัฒนาขึ้น ทำให้เราเลวลงทั้งนั้นนะ คำว่า “เลวลง” มันเกิดเป็น
สัตว์เดรัจฉาน มันคำทรมานไง มนุสสติรัจฉานโน มนุสสเปโต มนุษย์เปรต มนุษย์เดรัจฉาน มนุสเท
โว มนุษย์เทวดา มนุษย์เป็นได้ทุกอย่างเลย

หลวงปู่มั่นท่านบอกจิตนี้เป็นได้หลากหลายนัก คุณติ ร่างกายเราคิดอะไรก็ได้ เราทำสิ่งใดก็
ได้ มันเสวยอารมณ์มันก็เป็นอย่างนั้นๆ แล้วเราพอใจความเป็นอย่างนั้นหรือไม่ ถ้าเราไม่พอ
ใจความเป็นอย่างนั้น

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเรื่องคุณธรรมของ
เรา เรื่องความดีของเราละ เวลาพระพุทธศาสนาสอน สอนค้นคว้าเข้ามาในหัวใจ สืบ รื้อกันไว้
เรามีรื้อกันของเราไว้ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมไง ถ้ามีศีล ๕ ศีล ๕ ก็เพื่อประโยชน์ เพื่อ
ความสุขของเรา ถ้าเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข ถ้าความสุข สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี
พระพุทธศาสนา มันมีคุณงามความดีมหาศาลให้เราหยิบฉวยเอา อยู่ที่เรจะมีความสามารถมาก
น้อยแค่ไหน

ถ้าความสามารถของเรา เรามีความสามารถอ่อนด้อย เราก็ได้แค่นั้นนะ คุณติ คนไม่เชื่อ
เรื่องนรกสวรรค์ ไม่เชื่อเรื่องคุณงามความดี ไม่เชื่อสิ่งใดเลย เกิดมาชาตินี้เราเสวยแต่ความสุขๆ
เพราะเราเกิดมาชาติเดียวไง ชาติเดียวก็จบไป แล้วเกิดมา กรรมเก่า กรรมใหม่ กรรมเก่าของเขา
เขามีโอกาสทำอย่างนั้นได้ แต่ทำไปแล้วไม่มีความสุขหรอก

กุศล อกุศล กุศลๆ ทำคุณงามความดีด้วยความสุจริตใจใหม่ จะขึ้นบาน อยู่ที่ไหนก็ได้
ความสบายใจใจใหม่ อกุศลทำแล้วต้องปกปิดไว้ ต้องนั่งทับไว้ มันจะไปเอาความสุขมาจากไหน
ไม่มีหรอก นำขึ้นนอกกรรม แต่ถ้าความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา เราทำของเรา ถ้าด้วยความสะอาด
บริสุทธิ์ของเรา ด้วยหัวใจของเรา

อุบาสก อุบาสกมันต้องมีศีล ศีล ๘ ขึ้นไปถึงเป็นอุบาสก นอกจากนั้นก็เป็นผู้เป็นชาวพุทธ ชาวพุทธที่ร่ำร้อน ชาวพุทธที่ไม่มีสิ่งใดเป็นแก่นสาร ถ้ามีสิ่งใดเป็นแก่นสาร เวลาเห็นคนอื่นทำคุณงามความดี เห็นเป็นความดีกัน เราก็อยากมีอยากเป็นกับเขา แต่มันไม่มีแก่นสาร ไม่มีการกระทำของเราขึ้นมา

ถ้ามีการกระทำขึ้นมา มาบวชเป็นพระๆ บวชเป็นพระขึ้นมาคิดว่าบวชมาเพื่อความสุขใจ บวชมาต้องเร่งความเพียร บวชมาเพื่อประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะเอาความสุขมาจากไหน งาน คนทำงาน งานทางโลกอาบเหงื่อต่างน้ำขึ้นมาเพื่อความมั่นคงของชีวิตของเรา บวชเป็นพระๆ พระถ้าไม่มีศีลไม่มีธรรม มันเอาอะไรเป็นสมบัติ

บวชเป็นพระก็มีบริวาร ๘ มีศีล ๒๒๗ เป็นสมบัติของเรา ถ้าเป็นสมบัติของเรานะ เราเร่งความเพียรของเรา เติบงกรรม นั่งสมาธิภาวนาทำไฉน วันเวลาที่มันล่องไปๆ นั่นนะ สิ่งนั้นมันเป็นกิริยาเท่านั้นนะ แต่ถ้าเป็นความจริงๆ มันตกค้างในหัวใจ ถ้าจิตมันสงบเข้ามา ความสงบอันนั้นเป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา เวลาจิตมันสงบเข้ามา ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันมีพุทธะในกลางหัวใจ

เวลาเราเป็นชาวพุทธ เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง มีแก้วสารพัดนึก เวลาจะนึก นึกเอาอะไร นึกเอาความสุขเอาสบาย เอาลาภเอาสักการะต่างๆ ถ้านึกเอามรรคเอาผล ถ้านึกขึ้นมา นึกพุทโธๆ ขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา เราเป็นของเราเอง มันเป็นพุทโธในหัวใจของเราเอง ถ้ามันเป็นขึ้นมา นี่มันเป็นปัจจุบัน ถ้ามันเป็นขึ้นมา

แล้วถ้าฝึกหัดใช้ปัญญาๆ เวลาเกิดภavnามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนามันมหัศจรรย์นะ มนุษย์คนหนึ่งทำได้ขนาดนั้นนะ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เวลาเราเร่งความเพียร เราภาวนากัน เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมา นั่นนะ ทุกข์ยากเพราะอะไร ทุกข์ยากเพราะกิเลส มันอยากสะดวก อยากสบาย อยากจะซุบมือเปิบ อยากได้โดยที่ไม่มีเหตุมีผล ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ถ้ามันไม่มีเหตุไม่มีผล เอามาจากไหน นึกเอาจินตนาการเอา มันก็ได้ชั่วคราวไง พอได้ชั่วคราวขึ้นมา เดียวกิเลสมันตีกลับใจ เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมาเพราะกิเลสมันแผดเผาทั้งนั้นนะ

ธรรมดาไม่เคยแผดเผาใคร เราเป็นผู้ให้ เราให้แล้วมันเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษ มันเป็นประโยชน์กับผู้รับ ผู้รับเขาได้สิ่งนั้นเป็นประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวันของเขา เราได้ความชื่นใจ เราได้ความชื่นใจ เราได้ความสุข เราได้ช่วยเหลือเจือจาน เรามีน้ำใจกับเขา เรามีความสุข

นี่ไง ธรรมดามันให้โทษกับใคร มันไม่ให้หรอก ให้แต่คุณประโยชน์ทั้งนั้นนะ กิเลสเท่านั้นนะที่มันบีบบีบบีบของเราถืออยู่แล้ว โอ๊ย! คนนั้นคนทุกซ์คนยาก เราเองเราก็ทุกซ์ก็ยาก เราให้ใครไม่ได้ เก็บไว้จนเงาจนเสียดหมด คนนั้นเขาก็ไม่ได้ เราก็ไม่ได้ ไม่มีใครได้ประโยชน์เลย มีแต่ความเศร้าหมอง นี่กิเลสเท่านั้น กิเลสเท่านั้นที่มันทำลายทั้งภายนอกและภายใน ภายนอกของเราก็มাত্রะหนักี่ถึเหนียวขึ้นมา ทำให้เราไม่มีโอกาส ภายใน ภายในมันเผาผลาญในใจเราทั้งนั้นนะ

อุบาสก ถ้าอุบาสก อุบาสิกา เราจะเป็นผู้อุบาสก อุบาสิกา เราต้องมีสติมีปัญญาของเราขึ้นมา ยกสถานะในใจของเราขึ้นมา ยกสถานะ เห็นใหม่ ถ้ามันสถานะ สถานะที่ไหน นี่ไง เพราะอะไร มันแจ่มแจ้งในจิตใจ ถ้าในจิตใจในธรรมมันแจ่มแจ้งของมันนะ สัต ๕ ข้อบังคับ ๕ อย่าง กฎหมาย ๕ ข้อ เราไม่ได้ทำอะไรผิดเลย จะถือศีลขึ้นมาเดือดร้อนไปหมด เวลาศีล ๘ เราเดือดร้อนไปหมด

ศีลก็คือศีลใจ แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราจะทำอย่างนั้นใหม่ ถ้ามันพลาดพลั้งไป การพลาดพลั้งนั้น เราก็มาเริ่มต้นของเราใหม่ เราไม่วิตกกังวลใดๆ ทั้งสิ้น คนเราไม่เคยทำผิดเลย ไม่มี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพตติปฏิบัติ ๖ ปี สมบุทสมบับันมา ๖ ปี ไปศึกษากับเขามาทั่ว สุดท้ายแล้วมันไม่ใช่ทางทั้งนั้นนะ ทั้งหมดเลย เวลาмаคั่นคว้า คั่นคว้าในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นความสามารถขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง สิ่งที่เราทำ เราทำเดือดร้อน นี่ไง ศาสนาพุทธ

ถ้าเราประพตติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเป็นความจริง มันก็เกิดจากในหัวใจของเราเอง ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สาธุ เป็นศาสดา เป็นตัวอย่าง เป็นครูบาอาจารย์ที่เป็นเอก เอกบุรุษที่มารื้ออดีตจันตัตว์พวกเรา

สิ่งที่เราศึกษามา ศึกษานั้นเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติมันนะ แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ มันเป็นจริงของเรา สติก็เป็นสติของ

เรา สมาธิก็เป็นสมาธิของเรา แล้วสมาธิของเรา เรามีความสุขของเรา มันต้องมีความสุขสิ ไอ้ที่ว่า ปฏิบัติเลื่อนลอย เพื่อเจอ ความเพื่อเจอย่างนั้นเขาเรียกว่าปฏิบัติพอเป็นพิธี

หลวงตาท่านพูดประจำ ปฏิบัติพอเป็นพิธี ปฏิบัติพอเป็นพิธี เห็นว่าเป็นภาคปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ให้ชาวพุทธปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติบูชาเราเถิด เราก็ปฏิบัติบูชากันพอเป็นพิธี ทำกันให้สมบูรณ์เป็นรูปแบบเท่านั้นนะ แต่ความจริงมันไม่มีขึ้นมา

ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา รูปแบบก็คือรูปแบบ แล้วไม่คิดสิ่งใดเลย มันมีเวลาว่างที่ไหน ทำได้ทีนั้น ลมหายใจอยู่กับเรา ฝ่าเท้าอยู่กับเรา จะเดินจงกรมที่ไหนก็ได้ นั่งสมาธิภาวนาที่ไหนก็ได้ ความคิดทำที่ไหนก็ได้

แล้วครูบาอาจารย์ของเราจะทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีลับหลังด้วย ลับหลัง เพราะเป็นสมบัติของเราไง มันเป็นประจักษ์พยานของเราไง เป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันตสิทธินิโกใจ ไม่มีช่อง ไม่มีร่องมีรอยที่ให้อกิเลสมันเข้ามาพลิกแพลงได้ ถ้ามันเป็นจริงมันเป็นจริงอย่างนั้น แล้วเป็นจริงแล้วมันภูมิใจในตัวมันเองไง แล้วผู้ที่เป็นจริง รวงข้าว รวงข้าวที่มันเต็มรวงของมัน เวลา มันแก่ของมัน มันโน้มลง เห็นไหม จิตใจที่เป็นธรรมๆ เขาไม่มีความอหังการใดๆ ทั้งสิ้น เวลา มันเหยีย มันเหยียกิเลสนะ

เวลาเขาอวดอ้างกัน เขาเหยียบย่ำกันนั้น นั่นนะกิเลสทั้งนั้น เห็นแล้วมันเศร้า แต่ธรรมะไม่เป็นอย่างนั้น ธรรมะมันมีแต่เมตตา มันมีแต่ความน่าสังเวช ธรรมสังเวชไง มันสังเวชถึงว่า กิเลสมันเหยียบย่ำกัน กิเลสมันทำลายกัน มันยังสำคัญตนว่ามันเป็นธรรมอยู่นะนะ นี่มันสังเวช มันสลด มันสลดแล้ว เราทำอย่างนั้นไม่ได้ เราจะแอกซันอย่างนั้นไม่ได้ นั่นมันบ่าบอคอแตก

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ในป่าในเขา หลวงปู่มั่นท่านอยู่ที่หนองฝื่อ ใครจะทำบุญต้องซื้อทางเข้าไปนะ ใครจะไปแสวงหาความจริงต้องซื้อถนนหนทาง ไม่มีความสะดวกสบายไปด้วยพรหมเข้าไปหา ไม่มี เพราะไปด้วยพรหมนั่นกิเลสทั้งนั้นนะ นี่ไง ถ้ามันมาอย่างนั้นมันก็มาด้วยทิวาภูมิตามมาด้วยความอหังการ มันจะฟังอะไร

แต่เวลาคนทุกข์คนยาก คุณสิ เวลาคนทุกข์คนยาก คนเป็นมะเร็งขั้นที่ ๔ ไปโรงพยาบาล เมื่อไหร่จะหาย เมื่อไหร่จะหาย นี่ก็เหมือนกัน ในใจของเราถ้ามีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก

เราต้องการคนชี้นำๆ แล้วต้องการคนชี้นำแล้วกว่าจะชี้นำ เราไม่รู้ใหม่ว่าอะไรเป็นธรรม อะไรเป็นกิเลสไป

ถ้าสิ่งที่เป็นธรรมๆ เป็นธรรมเป็นสิ่งที่ดีงามที่ทุกคนต้องการแสวงหา เวลาเป็นกิเลส กิเลสในใจของเราไม่ต้องการแสวงหา มันขัดดันออกมาในใจ มันมีแต่ความขัดดันออกมา ทำไมมันเป็นอย่างนั้นล่ะ มันเป็นอย่างนั้นเพราะมันเป็นอวิชชา อวิชชาคือความไม่รู้ เพราะความไม่รู้ถึงได้มาเกิด เวลาเกิดขึ้นมา สิ่งทีศึกษาระบบขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่นเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ของเราไม่รู้เรื่อง ของเราไม่รู้เรื่อง ท่องจำเขามา เห็นภิกษุยานั้นมาแล้วก็ทำตามนั้น รูปแบบไป ทำมีรูปแบบไป แต่ความจริงไม่มีไป

ถ้าเป็นความจริงๆ เราต้องการความจริงอย่างนั้น ความจริงอย่างนั้นนะ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นอาจารย์ของเรา เป็นเป้าหมายของเรา แล้วมันเป็นจริงในใจเราไหม ถ้ามันเป็นจริงในใจของเรา ศาสนานี้มันคงมาก ไม่ต้องให้ใครมาปกป้องดูแลหรอก ทุกคนคุ้มครองดูแลเอง ทุกคนคุ้มครองดูแลในใจของเราเอง ศาสนาเป็นศาสนาที่มันคง ถ้าเป็นศาสนาประจำหัวใจของชาวพุทธ มันจะมีอะไรต้องไปคุ้มครองดูแล

ไอนี้ มิ่งหนีบุญนับอยู่นั้นนะ คุ้มครองดูแล ดูแลอะไร มีอำนาจวาสนาแค่ไหน ใครจะมีปัญญาเกินองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งทีศาสนารุ่งเรืองที่สุดคือสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมันก็โรยราไปเรื่อยนั้นล่ะ ความโรยรามันโรยราโดยความไม่เอาไหนของชาวพุทธ ความไม่เอาไหนของเราไป แล้วบอกว่าอุบาสก อุบาสิกา

อุบาสก อุบาสิกาทำอะไร ชาวพุทธๆ เขาก็รักษา เผื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สงสารหัวใจของตน สงสารตัวเรานี้แหละ หน้าที่การงานเราก็ทำของเราละ คนเกิดมามีปากและท้อง คนเกิดมามีชีวิต สิ่งมีชีวิตต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย สิ่งทีอาศัยดำรงชีวิตไว้ทำไม ดำรงชีวิตไว้ว่า ถ้าเราไม่ถึงที่สุดแห่งทุกข์ก็ตั้งสร้างอำนาจวาสนาให้มีมากขึ้น ให้เจริญนิสัยของเรามัน คั่นคว้าเข้ามาหาใจของตน หาใจของตน พัฒนาใจของตนให้มันคงขึ้น ให้มีอำนาจวาสนาขึ้น

พระโพธิสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาพุดนะ เราเป็นคนอำนาจวาสนาน้อย เพราะอายุแค่ ๘๐ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อน ๘๐,๐๐๐ ปี คำว่า “๘๐,๐๐๐ ปี” เพราะ ๑๖ อสงไขย นี่สร้างมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มันแตกต่างกัน มันแตกต่างกันอย่างนั้น

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะพัฒนาหัวใจของเรา เรามาทำคุณงามความดีของเราที่นี่ ไม่อะไร
สูญเปล่าหรอก ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราทำสิ่งใดอย่างนั้น เจตนามันเป็นคนทำ มันมีต้นเหตุ
ต้นเหตุนี้เป็นคนรับ ต้นเหตุในใจเรา ทำชั่วมันก็เข้าสู่ใจนั้นนะ เราจะปฏิเสธอย่างไรก็แล้วแต่
กรรมไม่มีที่ลับที่แจ้ง เราเป็นคนทำๆ ทำด้วยความพลั้งเผลอ ทำด้วยความไม่รู้ ทำด้วยความเขายู
แห่ย์ ทำด้วยความเขาชักจูง นั่นกรรมทั้งนั้น แต่ถ้าทำคุณงามความดี ครูบาอาจารย์ที่ดีๆ สายบุญ
สายกรรมที่ดีท่านชักนำมา

“ทำมาแล้วไม่เห็นได้อะไรเลย ทำแล้วก็สูญเปล่า”...มันทำลงที่ใจใจ ทิพย์สมบัติๆ ใจ เวลา
คนทำคุณงามความดีมาก จิตตกหบดีเวลาตาย เทวดาเอารถสวรรค์มารับเลย นี่พอมันสมบูรณ์ของ
มันนะ แต่พวกเรามันไม่เต็มใจ มันครึ่งๆ กลางๆ ใจ

ทิพย์สมบัติๆ คือว่าความเป็นจริงในใจของเรานี้ สิ่งที่ทำขึ้นไปแล้วมันฝังลงที่ใจทั้งนั้นนะ
ใจเรารับรู้ทั้งนั้นนะ ใจเราเป็นคนกระทำ ใจเรานี้ แล้วเวลากรรมมันให้ผล ไม่รู้เรื่อง แล้วสิ่งใด คุณ
ติ เวลาคนไปเจอสิ่งใดในโลก เอ๊ะ! เหมือนกับที่เห็นมา เหมือนที่เราได้สัมผัสมา เหมือน
เหมือนใจ นี่มันมีของมันนะ แต่เราไม่รู้ไม่ได้ เราไม่รู้ไม่ได้เพราะว่าความมืดบอดใจ

นี่พูดถึงว่า ถ้าเราจะไปเป็นอุบาสก อุบาสิกา เรามีศีลมีธรรมของเราเพื่อพัฒนาหัวใจของ
เรา แล้วจะเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนา

ไอนี้พระพุทธศาสนาไว้บนหิ้ง ไอนี้เราก็หาบทุกข์กันไว้ แล้วก็ว่าทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วไม่ได้
ชั่ว แล้วศาสนาก็เอาไว้บนนั้นนะ เพราะเราไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ เราไม่ได้ทำให้เป็นจริงขึ้นมา
อาหาร ถ้าใครไม่ได้กินก็ไม่ได้กิน อาหาร ใครตักใส่ปากคนนั้นก็ได้อิน นี่ก็เหมือนกัน เราทำของ
เราก็ได้ของเราใจ

เกิดเป็นชาวพุทธแล้วไม่ต้องทำอะไรเลย ตีตราเป็นพุทธไปเลยหรือ พุทธก็พุทธทะเบียน
บ้านใจ แต่ถ้าพุทธความจริง พุทธต้องขวนขวาย พุทธต้องดูแลหัวใจของตน พัฒนาของตน
สุขภาพกาย สุขภาพจิตให้พัฒนาขึ้นมาให้เป็นสมบัติของเราตามความเป็นจริง เอวัง